

Sygn. akt III CSK 76/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku "P." sp. z o.o. z siedzibą w W.
przy uczestnictwie Syndyka masy upadłości A. S.A. w upadłości z siedzibą w K.
o wpis hipoteki,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 września 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 29 maja 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania wobec wykazania przez skarżącego, że sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ustawodawca zmierza w ten sposób do zagwarantowania, że skarga kasacyjna (nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń) będzie pełnił przypisaną jej funkcję publicznoprawną. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

W skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 29 maja 2018 r. uczestnik postępowania Syndyk masy upadłości A. S.A. w upadłości oparł wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej na podstawach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe,

nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Powyższego wymagania nie spełnił skarżący wskazując na konieczność rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy zagadnienia prawnego wyrażonego w pytaniu, czy w okresie pomiędzy uprawomocnieniem się postanowienia o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego (sanacyjnego) - a przed rozpoznaniem wniosku o ogłoszenie upadłości - możliwe jest obciążenie hipoteką przymusową majątku dłużnika wchodzącego w skład masy sanacyjnej - w ramach postępowania zmierzającego do wykonania zabezpieczenia. Zaznaczyć bowiem należy, że dla skutecznego powołania przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. konieczne jest nie tylko wyartykułowanie problemu prawnego (zagadnienia prawnego), ale również niezbędne jest wywiedzenie analizy jurystycznej wskazującej na występujące rozbieżności interpretacyjnych co do jego rozstrzygnięcia (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ. oraz z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ.). Tymczasem skarżący wskazując na występowanie przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie przedstawił argumentów wskazujących na istotność podniesionego problemu prawnego oraz nie wskazał możliwych do zastosowania kierunków interpretacyjnych służących rozstrzygnięciu przedstawionego zagadnienia prawnego. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej z powołaniem się na istotność zagadnienia prawnego występującego w sprawie ograniczone bowiem zostało jedynie do wyartykułowania samego zagadnienia prawnego. Nie może też ująć uwagi okoliczność, że przedstawione zagadnienie prawne nie jest w pełni adekwatne do stanu faktycznego stanowiącego kanwę zaskarżonego orzeczenia. Do wpisu hipoteki doszło bowiem po dacie uprawomocnienia się postanowienia z dnia 10 lutego 2017 r. o umorzeniu postępowania sanacyjnego, a przed rozpoznaniem złożonego także w lutym 2017 r. uproszczonego wniosku o ogłoszenie upadłości.

Skuteczne powołanie przez skarżącego przesłanki objętej art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie

lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy. Wbrew powyższym wymaganiom, skarżący na tle art. 312 ust. 4 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne (jedn. tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 243 ze zm.) nie wykazał występujących w doktrynie lub orzecznictwie sądowym różnorodności ujęć koncepcyjnych przy wykładni tego przepisu. Jego argumentacja sprowadza się bowiem wyłącznie do wyartykułowania preferowanego przez siebie podejścia interpretacyjnego bez jednoczesnego odniesienia go do występujących w doktrynie lub orzecznictwie odmiennych sposobów wykładni art. 312 ust. 4 w zw. z art. 27 ust. 2 prawa restrukturyzacyjnego. Należy podkreślić przy tym, że z art. 336 prawa restrukturyzacyjnego wynika, że pełnienie funkcji przez nadzorcę sądowego lub zarządcę w celu pełnienia nadzoru lub zarządu nad majątkiem dłużnika jest jednym ze sposobów, prawem przewidzianym, zabezpieczenia w postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości. Inne natomiast sposoby zabezpieczenia mogą być ustanowione przez sąd zgodnie z przepisami Prawa upadłościowego.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego - na stosowany wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną - orzeczono na podstawie 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c.

